



אתה כזה ואני כזה

יאנוש קורצ'אק, כרך ט, עמ' 348-340
תרגום: אורי אורלב

- א – למה הורית לי להשאיר?
ב – לא הוריתי, בקשתי שתשאיר. אני רוצה לדבר איתך.
א – אתה רוצה לדבר איתי? נשיא הצרכניה בכבודו ובעצמו? איזה כבוד!
ב – מה המוקיונות הזאת. שב.
א – לפקדתך. אני יושב, אדוני המנהל. אני מוכן. דבר בבקשה.
ב – תגיד לי, למה אתה נטפל אלי? מה אתה רוצה? מה לא מוצא חן בעיניך?
א – אני, אני הייתי מעז להטפל אליך? לאישיות רמת מעלה שכמותך?
ב – אתה לא בא לחנות כדי "שלא יתנו לך דג מלוח ונקניק מסריחים"?
א – אני? מה פתאום.
ב – לא הסת את הנערים שלא יקנו, מפני שהצרכניה זאת רמאות אחת גדולה, הונאה, נזילות, הכל יקר וגרוע?
א – אני?
ב – לא חברת עלי שיר כי "פותרת חשבונות ומחביא מטבעות?" ושאיני מתחנף לאדון מנהל?
א – לא. אני לא יודע על כך שום דבר.
ב – לא דחפת אותי במדרגות פשהלכתי עם בקבוק דיו? לא זרקת בי חתיכת קרח?
א – אתה יודע, אחי, מה אגיד לך
ב – אתה לא אח, אלא אויב.
א – אויב?
ב – כן. ופחדן, מפני שאינך רוצה להודות.
א – אני פחדן? (מזינק מכסאו)
ב – ורק אל תנסה במכות. אתה חושב שאני חלש? לא. בדק, תמשש. או אולי אתה רוצה בהורדות ידים? (הם משעינים את מרפקיהם על השלחן, משלבים את פפות הידים).
אל תרים את המרפק, אל תרמה. הנה לך! עכשו אתה רואה בעצמך.
א – מפני שלא החזקתי טוב. עוד פעם
ב – בסדר. עכשו תחזיק טוב.
א – אני לא רוצה. היד זה לא הכל. בוא במכות. (א' דוחף פתאום את ב' – ב' דוחף אותו חזק וא/מאבד את שווי משקלו נופל על השלחן.
אוי!





- ב – קבלת מכה חזקה?
א – לא ענינך.
ב- אתה יודע, מדוע אני לא רוצה ללכת מפות, לא אתך ולא עם אף אחד אחר?
א – מפני שאתה פוחד שתחטף.
ב – בכלל לא. אבל אגרוף לא משכנע אף אחד.
א – הפה עוד פחות.
ב – אם זה היה רק נוגע לי לעצמי, הייתי מתעלם ממך, אבל אתה מזיק לצרכניה שלנו.
א – הנה נמצא המגן!
ב – בדיוק: נמצא המגן. וזה לא מוצא חן בעיניך.
א – לא! ומה תעשה לי?
ב – אולי תאים עלי שתביא כמה חברים? זה בדיוק מה שעושים הפחדנים.
א – אני לא פחדן (מזנק מכסאו)
ב – לא? אז תודה: אתה בא לחנות לקנות "נקניק רקוב"?
א – כן, אני בא, וגם כדי לקנות "דג מלוח רקוב".
ב – אמרת שאני גונב מהחנות?
א – אמרתי.
ב – כנית אותי רוכל?
א – כניתי, וגם חונני.
ב – דחפת? זרקת קרח?
א – דחפתי. זרקתי. איזה אישיות חשובה... אי אפשר להתלוצץ?
ב – אלה לא היו הלצות. לא, אתה מנסה להשפיל, לא אותי, אלא את הנהול העצמי שלנו ואת הצרכניה. אתה מתנקם אחרי שגלינו שגנבת ספר.
א – לא רק אחד. ארבעה ספרים סחבתי, אם אתה רוצה לדעת. הו הו – גליתם אחד.
ב – למה אתה עושה את הדברים האלה?
א – מתחשק לי.
ב – גנב חסר בושה!
א – מה אמרת?
ב – שאתה גנב! (נאחזים זה בזה ונאבקים)
אל תבצע!
א – ואתה אל תחנק





ב – אַתָּה נוֹשֵׂד? (נִכְנָסֶת מוֹרָה עִם עֲרַמַת מַחְבְּרוֹת).

מוֹרָה – מָה זֶה? מָה קוֹרָה כָּאן? מִכּוֹת?

ב – לֹא מִכּוֹת.

מוֹרָה – אָבֵל אֲנִי רוֹאָה.

ב – אֲנִי עוֹרֵד מֵאָזֶן.

מוֹרָה – נְהוּל חֲשֻׁבוֹנוֹת מְשֻׁנָּה, מְשֻׁהוּ חֲדָשׁ לְגַמְרִי. לֹא קָרָאתִי עַל כֶּךָ אֶף פְּעַם.

ב – מִפְּנֵי שֶׁלֹּא כָּתְבוּ עַל כֶּךָ אֵיךְ לְנִטְרֵל אֶת מִי שֶׁמְפָרִיעַ בְּעִבּוֹדָה

מוֹרָה – וּמָה הוּא עוֹשֶׂה?

ב – הוּא יָכוֹל לְהַגִּיד בְּעֶצְמוֹ, אִם יֵשׁ לוֹ דֵּי אִמָּץ.

א – טוֹב, אֲנִי יָכוֹל לְסַפֵּר

מוֹרָה – אֲנִי רוֹאָה שֶׁאַתָּם צְרִיכִים לְגַמֵּר חֲשֻׁבוֹן בִּינִיכֶם. לֹא אֶפְרִיעַ לְכֶם. (יוֹשֶׁבֶת עַל סִפְסָל מְרַחֵק וּמְתַחִלָּה לְתַקֵּן מַחְבְּרוֹת).

ב – מָה רָצִיתָ לְהַגִּיד? דַּבֵּר

א – אֲנִי אֲגִיד לְךָ אֵיךְ זֶה הָיָה - הַכֹּל מֵהַתְחַלָּה. כְּאֲשֶׁר בְּחָרוּ אוֹתְךָ,

חֲשַׁבְתִּי לְעֶצְמִי: לְאַחַד כְּזֶה טוֹב – פְּקַח, יִקַּח כֶּסֶף.

ב – הֲאִם אֲנִי לוֹקַח לְעֶצְמִי?

א – לֹא אֶת הַכֹּל.

ב – הֲרִי יֵשׁ בְּקִרְתְּ חֲשֻׁבוֹנוֹת!

א – אֵיזוֹ בְּקִרְתְּ. חֲשַׁבְתִּי תַעֲשׂוּ יָד אַחַת וְלֹא תִסְגִּירוּ הָאֶחָד אֶת הַשֵּׁנִי.

ב – אַתָּה לֹא מִבִּין.

א – מָה הֵייתִי צָרִיךְ לְהַבִּין? יַדְעֵתִי אֵיךְ אֲנִי הֵייתִי עוֹשֶׂה אֶת זֶה.

ב – אַתָּה לֹא מִתְבַּיֵּשׁ?

א – אוֹלֵי גַם הֵייתִי מִתְבַּיֵּשׁ, אָבֵל הֵייתִי לוֹקַח. אֲנִי לֹא יָכוֹל לְהִתְגַּבֵּר.

ב – הֲרִי זֶה לֹא הַכֶּסֶף שֶׁלְךָ

א – אֲנִי יוֹדֵעַ, אָבֵל אֲנִי כְּזֶה.

ב – אַתָּה כְּזֶה, וְאֲנִי כְּזֶה.

א – אֲנִי יוֹדֵעַ, עֲכָשׁוּ אֲנִי יוֹדֵעַ. אַתָּה זוֹכֵר, בְּקִשְׁתִּי שֶׁתְּלַוָּה לִי 30 גְרוֹשִׁים?

ב – לֹא, אֲנִי לֹא זוֹכֵר.

א – אֶפְלוּ לֹא אָמַרְתָּ מְלָה, רַק הִסְתַּכַּלְתָּ עָלַי בְּזִלְזוּל. כְּעִסְתִּי שֶׁאַתָּה כָּל כֶּךָ

קָשׁוּיַח. חֲשַׁבְתִּי שֶׁאִם לֹא הֵייתִי חוֹשֵׁב שֶׁהַכֶּסֶף יִגִּיעַ בְּסוֹף לְכִיסְךָ, לֹא

הֵייתִי כָּל כֶּךָ מִקְפִּיד.

ב – כֶּסֶף שֶׁל אַחֵרִים... וְגַם מִשְׁתָּף, צָרִיךְ לְהַקְפִּיד בְּמִיחָד.

א – אֲנִי יוֹדֵעַ. אָבֵל פְּעַם הִסְתַּכַּלְתִּי: אַתָּה לוֹקַח מַחְבְּרַת וְכִכָּה מְשַׁלֵּם

לְעֶצְמְךָ בְּקִפָּה. אֲנִי לֹא הֵייתִי מְסֻגָּל.





ב – איך אפשר אחרת?

א – נו, אתה כזה, ואני כזה. ובגלל זה נעשיתי עוד יותר נגדך.

ב – ומה יהיה הלאה?

א – עכשו כבר לא. בוא ננסה עוד פעם להוריד ידיים. (הם חוזרים להשען במרפקיהם על השלחן ומתמודדים). אתה חזק. בוא ננסה קרב תרנגולים. (נעמדים כל אחד על רגל אחת, משלבים את ידיהם על הקצה, הודפים זה את זה תוך נתיורים וקפיצות).

תגיד, למה לא התגוננת, הרי יכלת לגמר אתי.

ב – לא רציתי.

א – למה?

ב – להפחיד אותך?

א – כן

ב – אני אומר לך, אגרוף ופחד לא משכנעים. (ב' אוסף את הספרים, נועל את הארון ואת המגרה).

א – בוא תן יד. שיהיה – אני כזה ואתה כזה.

מורה – תודה לכם.

ב – על מה?

מורה – למדתי מכם הרבה מאוד.

ב – מאתנו?

א – כן, למדת מאתנו... קרב התרנגולים.

